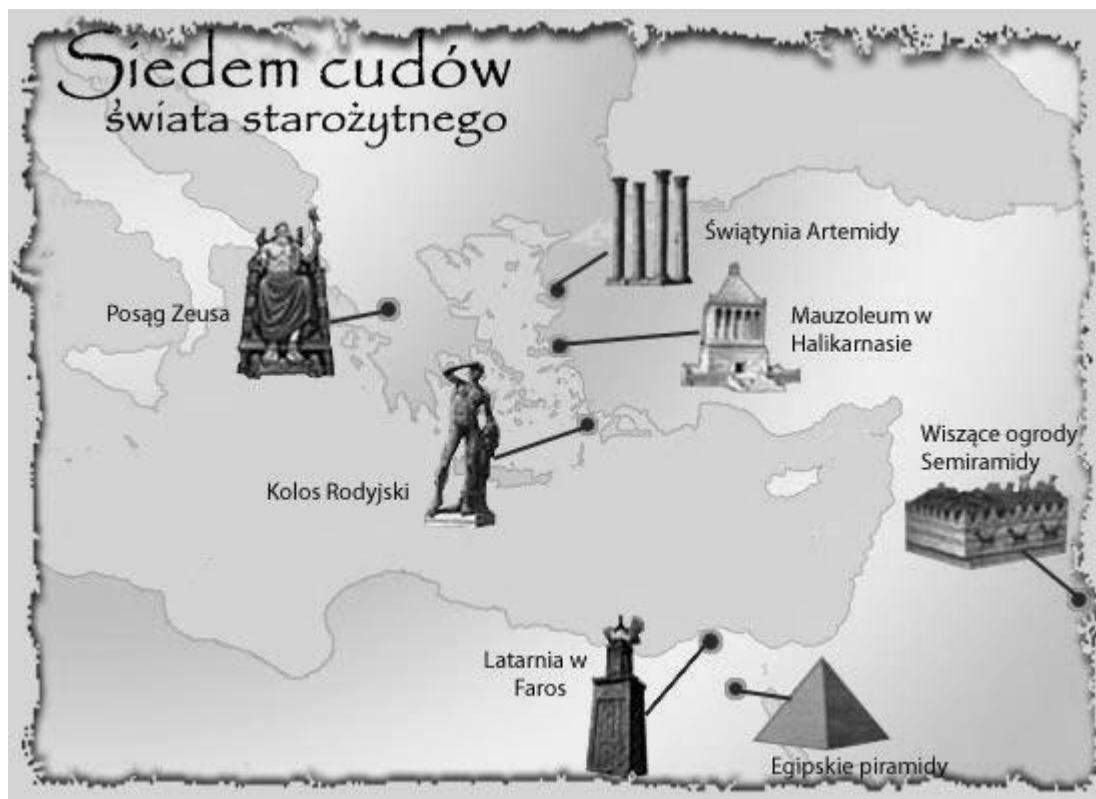

ZADANIE I (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się mapka przedstawiająca siedem cudów świata starożytnego. Korzystając z informacji ze źródła i własnej wiedzy odpowiedz na pytania umieszczone pod mapką.

Źródło: <http://zhistorii.blogspot.com/2014/05/siedem-cudow-swiata-starozytnego-czyli.html>

1. Która z budowli znajdowała się na Półwyspie Bałkańskim?

.....

2. Którą z budowli wzniesiono na wyspie?

.....

3. Które z budowli znajdowały się w Azji Mniejszej?

.....

4. Jaką funkcję pełnił Kolos Rodyjski?

.....

5. W którym mieście znajdował się Posąg Zeusa?

.....

ZADANIE II (0 – 10 p.) Do poniższej tabeli wpisz odpowiednio określenia z ramki związane ze sprawowaniem władzy w państwach starożytnych.

* GERUZJA * KWESTORZY * AREOPAG * STRATEG * * SENAT * EFOROWIE * TRYBUNI LUDOWI * KONSULOWIE * *DWAJ KRÓLOWIE * RADA PIĘCIUSET *

STAROŻYTNA SPARTA	STAROŻYTNE ATENY	STAROŻYTNY RZYM

ZADANIE III (0 – 5 p.) Do podanych poniżej informacji o bogach greckich dopisz imię boga, o którym mowa.

INFORMACJA	IMIĘ BOGA/BOGINI
Syn Kronosa i Rei, władca mórz, jezior, rzek i trzęsień ziemi, a także żeglarzy i rybaków. Jego żoną była Amfitryta.	
Syn Zeusa i Hery. Najpracowitszy z bogów, był panem ognia, bogiem złotników i kowali, a także opiekunem rękodzielników.	
Syn Zeusa i Latony, brat Artemidy. Bóg piękna, światła, życia, śmierci, muzyki, zarazy, prawa i prawdy. Przewodnik muz, patron poezji oraz sztuki.	
Bogini zrodzona z piany morskiej, niewierna żona Hefajstosa. Bogini piękna, miłości, kwiatów, płodności i pożądania. Uchodziła za najpiękniejszą z bogiń.	
Córka Zeusa, bogini mądrości, sztuki, sprawiedliwej wojny. Jej atrybutami była włócznia i tarcza.	

ZADANIE IV (0 – 3 p.) Połącz odpowiednio nazwy grup społeczeństwa ateńskiego z ich charakterystyką wpisując w zaznaczone miejsca odpowiednie litery.

OBYWATELE		A. Wolna ludność obcego pochodzenia zamieszkująca Attykę; zajmowali się przeważnie rzemiosłem i handlem; obowiązani byli do świadczeń na rzecz państwa oraz do służby wojskowej.
METOJKOWIE		B. Ludność zamieszkująca polis, niewykonywająca żadnej pracy i pozbawiona dochodów.
NIEWOLNICY		C. Ludność posiadająca pełne prawa polityczne, tylko mężczyźni urodzeni w Attyce z rodziców Ateńczyków.
		D. Ludność pozbawiona wszelkich praw wykorzystywana przez państwo i obywateli do wykonywania rozmaitych prac.

ZADANIE V (0 – 5 p.) Przeczytaj uważnie poniższy tekst źródłowy i oceń, czy zdania umieszczone w tabeli są prawdziwe czy fałszywe.

Spartańskie wychowanie według Plutarcha

Gdy rodziło się dziecko ojciec nie był w prawie chować go, brał je i zanosił na miejsce spotkań, gdzie zasiadali najstarsi spośród członków tej samej fyli. Oni to badali noworodka. Jeśli miał prawidłową budowę

i był silny, nakazywali go żywić (...). Jeśli niemowlę miało wadliwą budowę, odsyłali je na miejsce zwane Apothetai, będące urwiskiem w górach Tajgetu. Sądzieli bowiem, że lepiej było dla niego samego i dla polis, aby nie żyło to, co od samego początku nie miało zdrowia i siły (...)

Gdy chłopcy dochodzili do wieku siedmiu lat, Likurg zabierał ich od rodziców, dzielił na „stada”, każąc im żyć i jadać razem; przyzwyczajał ich w ten sposób do wspólnych zabaw i wspólnego uczenia się (...) Nauka była ograniczona do ścisłego minimum, poza tym całe ich wychowanie polegało na tym, aby dobrze nauczyć się słuchać, znosić zmęczenie i zwyciężać w walce. Właśnie dlatego, w miarę jak rośli, ćwiczenia, którym ich poddawano, stawały się coraz cięższe.

Strzyżono im włosy do skóry, przyzwyczajano chodzić boso i uczestniczyć w grach najczęściej nago. Gdy dochodzili do dwunastego roku życia przestawali „nosić spodnią szatę i otrzymywali na cały rok tylko jeden płaszcz. Byli brudni, nie kąpali się i nie namaszczeni skóry oliwą (...) Spali razem, grupami, na jakie byli podzieleni, na posłaniach, które sami sobie sporządzali (...) Ponadto wyznaczano wychowawców spośród ludzi szlachetnych, a każdy oddział wybierał jako swego naczelnika tego spośród młodych ludzi, zwanymi ejrenami, który był najrozsądniejszy i najwaleczniejszy (...). Wybrany ejren, mający lat dwadzieścia, dowodził oddziałem chłopców w ćwiczeniach wojennych, w domu zaś nadzorował przygotowywanie posiłków. Polecał najsilniejszym przynieść drwa, najmłodszym jarzyny. Musieli je kraść z ogrodów lub wślizgując się do domów, gdzie odbywały się wspólne posiłki Spartan, z całym sprytem i ostrożnością. Jeśli złodziej dał się złapać, otrzymywał wiele uderzeń batem za to, że okazał się niedbały i za mało czujny. (...) Wychowanie Spartan trwało aż po wiek dojrzały. Nikt nie mógł postępować, jak mu się podobało, żyli w polis jak w obozie wojskowym, oddając się sprawom publicznym i prowadząc taki rodzaj życia jaki prawo przepisywało.

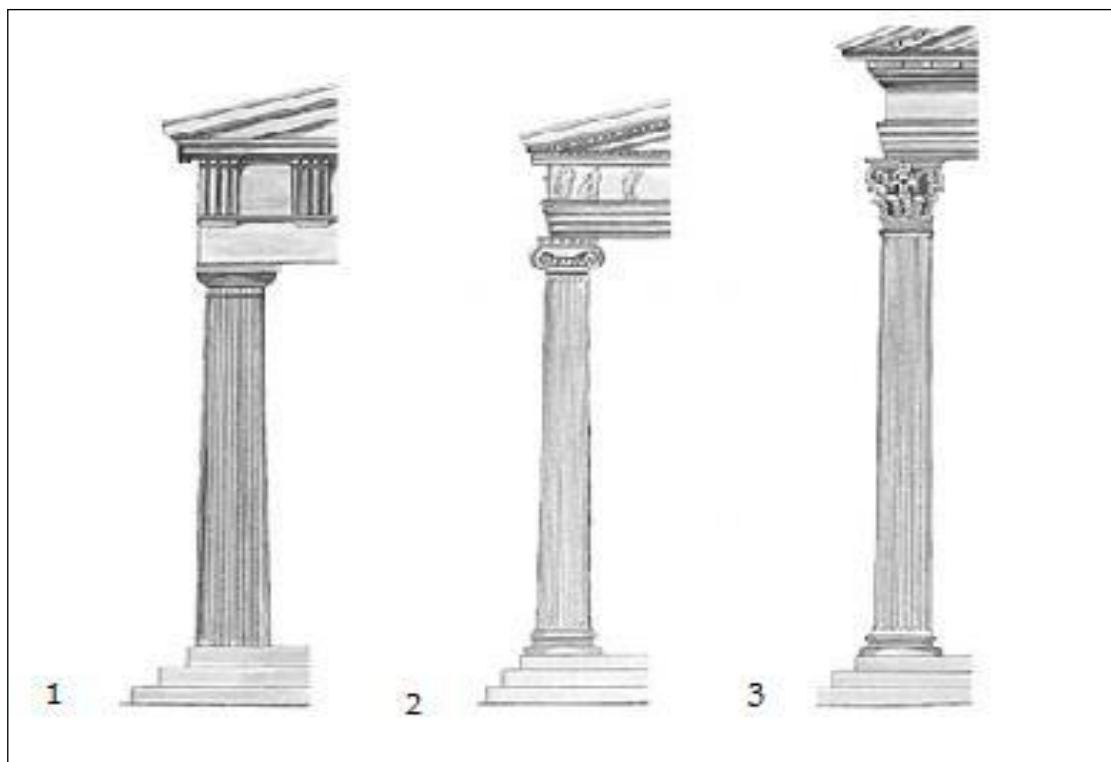
Plutarch, *Żywot Likurga*, przeł. E. Wipszycka,

Źródło: <https://www.e-historia.com.pl/historia-w-zrodlach/starozytnosc/starozytna-grecja/staro%C5%BCytna-sparta/wychowanie-spartanskie.html>

	PRAWDA/FALSZ
Jeśli niemowlę było zdrowe zanoszono je na urwisko w górach Tajgetu.	
Chłopcy w wieku 7 lat opuszczali dom rodzinny.	
Głównym celem nauki było nauczenie chłopców posłuszeństwa.	
Jeden płaszcz na cały rok otrzymywali po ukończeniu 20 lat.	
Kradzież jarzyn z ogrodów miała nauczyć chłopców sprytu i ostrożności.	

ZADANIE VI (0 – 3 p.) Rozpoznaj greckie porządki architektoniczne i wpisz ich nazwy przy odpowiednich cyfrach.

1.
2.
3.

Źródło: <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=494027>)

ZADANIE VII (0 – 6 p.) Uzupełnij tekst dotyczący form ustrojowych starożytnego Rzymu. W miejsca wykropkowane wpisz brakujące informacje.

Według legendy miasto Rzym powstało w wieku p.n.e. Do końca VI wieku p.n.e. władzę sprawowali, ale ludzie niezadowoleni z ich rządów wypędzili ostatniego z nich – Tarkwiniusza Pysznego i wprowadzili ustrój republikański. W rządzeniu państwem ważną rolę odgrywało zgromadzenie ludu rzymskiego, które wybierało urzędników. Najważniejszym z nich był, który dowodził armią. Ważną rolę odgrywali, którzy bronili praw ludu i mieli prawo weta wobec decyzji urzędników. Organem decydującym o wewnętrznej i zagranicznej polityce państwa rzymskiego był W I wieku p.n.e. nastąpił upadek republiki i Rzym stał się

ZADANIE VIII (0 – 6 p.) Do podanych poniżej wydarzeń dopisz **rok**, w którym miało miejsce wydarzenie, następnie oblicz, **ile lat upłynęło** od poszczególnych wydarzeń do dnia dzisiejszego (2025 rok).

mediolański, w którym zrównał chrześcijaństwo z innymi religiami. Chrześcijaństwo stało się religią panującą w Cesarstwie Rzymskim pod koniec (IV, V) wieku n.e.

ZADANIE XI (0 – 10 p.) Poniżej znajduje się 10 pytań, do których przygotowano po 4 odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawdziwa. Do tabeli pod pytaniami wpisz odpowiednio litery oznaczające prawidłowe odpowiedzi.

1. Ludność Grecji zajmowała się głównie:
 - A. myślistwem i łowiectwem,
 - B. budowaniem sieci irygacyjnej,
 - C. uprawą drzew oliwnych i winnej latorośli,
 - D. nawadnianiem pól.
2. Demokracja oznacza władzę:
 - A. króla,
 - B. ludu,
 - C. najbogatszych obywateli,
 - D. urzędnika wybranego przez lud.
3. Przedstawienia teatralne Grecy organizowali na cześć:
 - A. wszystkich bogów,
 - B. boga Dionizosa,
 - C. boga Zeusa,
 - D. Olimpu – siedziby bogów.
4. W porównaniu z teatrem współczesnym w teatrze greckim nie było:
 - A. chóru,
 - B. aktorów,
 - C. sceny,
 - D. aktorek.
5. Słowo komedia oznacza:
 - A. sztuki wesołe, pełne żartów,
 - B. sztuki poważne kończące się śmiercią bohatera,
 - C. pieśni o bohaterach,
 - D. bajki pouczające ludzi.
6. Najwybitniejszym politykiem ateńskim był:
 - A. Perykles,
 - B. Homer,
 - C. Temistokles,
 - D. Fidiasz.
7. Jednym z najsłynniejszych filozofów greckich był:
 - A. Temistokles,
 - B. Leonidas,
 - C. Platon,
 - D. Sofokles.
8. Grecy wierzyli, że najważniejsi bogowie mieszkali:
 - A. na Akropolu,
 - B. na Olimpie,
 - C. w Olimpii,
 - D. w Etnie.
9. Igrzyska olimpijskie Grecy organizowali na cześć:
 - A. wszystkich bogów,
 - B. boga Dionizosa,

C. boga Zeusa,

D. Olimpu – siedziby bogów.

10. W skład pięcioboju nie wchodziła następująca konkurencja:

A. skok w dal,

B. rzut oszczepem,

C. rzut dyskiem,

D. skok wzwyż.

PYT.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ODP.										

ZADANIE XII (0 – 4 p.) Poniżej znajdują się 4 zdania związane z prawem rzymskim. Wybierz prawidłowe zakończenie zdania i zaznacz literę, którą jest oznaczone.

Najstarszym kodeksem prawa rzymskiego jest	A. kodeks Hammurabiego.
	B. prawo Dwunastu Tablic.
Kodeks ten został wprowadzony w państwie rzymskim w	A. V wieku p.n.e.
	B. VIII wieku p.n.e.
Treść kodeksu prawa została spisana i umieszczona w centrum miasta na	A. tablicach spiżowych.
	B. na kamiennym bloku.
Zbiór rzymskiego prawa cywilnego został spisany w VI wieku n.e. na polecenie cesarza	A. Konstantyna Wielkiego.
	B. Justyniana Wielkiego.